Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

Tematické okruhy ke státní bakalářské zkoušce

Psychopatologie a sociální patologie

Bc. studijní program
Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

1. Charakteristika normy, normality, tolerančního limitu, sociální kontroly v lidské spoleočnosti. Vztah mravních, sociálních a právních norem. Skupiny norem, jejich utváření, a vymahatelnost ve společnosti.

2. Sociální deviace a teorie sociálních deviací. Vztahy mezi teoriemi sociálních deviací a možnosti jejich využití.

3. Poruchy inteligence. Normální funkce rozumových schopností. Mentální retardace, demence, jejich příčiny, diagnostické hodnocení, klasifikace.

4. Duševní zdraví, duševní nemoc, kritéria duševního zdraví. Mezinárodní klasifikace duševních nemocí (MKN-10).

5. Exogenní a endogenní příčiny vzniku duševních poruch. Bio-psycho-socio-spirituální model vzniku duševních a somatických poruch.

6. Charakteristika neurotických poruch u dospělých a u dětí, jejich příčin. Klinické obrazy neurotických poruch a jejich třídění.

7. Psychoreaktivní, stresově a traumaticky podmíněné poruchy. Povaha a druhy psychopatologických reakcí na duševní přetížení: psychosomatické a inadekvátní reakce, patologické reaktivní stavy.

8. Kriminalita a delikvence. Alternativní tresty, úkoly trestu, viktimizace. Příčiny, podmíněnost, penitenciární a postpenitenciární péče.

9. Poruchy schizofrenního okruhu u dospělých a u dětí Klinický obraz a formy schizofrenních a paranoidních onemocnění, jejich znaky a předpokládané příčiny.

10. Látkové závislosti (alkohol, nealkoholové drogy, nikotin, nikotin, kofein. společenské souvislosti tolerovaných drog) specifika závislosti, léčba.

11. Nelátkové závislosti, jako jsou patologické hráčství, poruchy příjmu potravy, návykové a impulzivní poruchy, závislost na sexu, technologické závislosti, závislost na nakupování, workholismus.

12. Poruchy vztahů ke skupině. Xenofobie, ageismus, rasismus. Poruchy vztahů k jednotlivci. Šikana, mobbing, bossing.

13. Sebevražedné chování jako společenský jev. Jeho podmíněnost individuálními, situačními a společenskými okolnostmi. Intervence.

14. Socializace a její úroveň – integrace, adaptace, utilita, inferiorita; důsledky života v izolaci, deprivace a depravace.

15. Poruchy pudů a instinktů. Pojetí normální funkce pudové a instinktové motivace, její patické změny u pudů zachování jedince a zachování rodu poruchy.

16. Charakteristika extremismu, extremistických hnutí, sekt, kultů a náboženských společenství, jejich příčiny a jejich podmínky vzniku.

17. Pojetí poruchy osobnosti a jejich příčin. Třídění poruch osobnosti podle MKN-10; jejich znaky a projevy v prožívání, chování a interpersonálních vztazích.

18. Poruchy myšlení a řeči Normální funkce myšlení a řeči. Kvantitativní (průběhové) a kvalitativní (obsahové) poruchy myšlení. Vývojové a funkční poruchy kognitivní a komunikační funkce řeči.

19. Poruchy paměti a pozornosti. Normální funkce paměti a učení, jejich poruchy kvantitativní (míry) a kvalitativní (obsahu); normální funkce pozornosti, poruchy její výkonnosti a zaměřenosti.

20. Poruchy vědomí, vnímání a obrazotvornosti Normální funkce vnímání, iluze, halucinace, agnózie, psychosenzorické poruchy; normální funkce představování a její poruchové odchylky.

21. Poruchy emotivity, vůle a jednání. Globální poruchy emotivity, patické afekty, poruchy nálad, a sociálních citů. Kvantitativní poruchy uplatňování vůle; poruchy stupně aktivity a poruchy zacílení praktického jednání.

22. Charakteristika prevence (typy a formy sociální prevence) při řešení patologických jevů ve společnosti.

23. Pornografie, prostituce, obchodování s lidmi. Abolice, reglementace, prohibice, formy a typy, důsledky u nezralých a nedospělých, specifika motivace oběti.

24. Charakteristika a druhy bezdomovectví a nezaměstnanosti, její historické a současné individuální a společenské souvislosti.

25. Poruchy chování u dětí a mladistvých - znaky a třídění poruch chování, jejich hlavní klinické obrazy, jejich vývojové a možnosti nápravy.

Doporučená literatura:

ARCHEROVÁ, C. *Dítě v náhradní rodině.* Portál, Praha 2001

BĚLÍK V., HOFERKOVÁ, S., KRAUS, B. a kol. *Slovník sociální patologie.* Praha: Grada, 2017.

FISCHER, S., ŠKODA, J. *Sociální patologie* - závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení. 2., rozš. a aktualiz. vyd, . Praha: Grada, 2014.

JEDLIČKA, R. a kol. *Děti a mládež v obtížných životních situacích. Nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí*. Praha: Themis, 2004.

KOLÁŘ, M. *Bolest šikanování.* Praha: Portál, 2005.

KOPŘIVA, K. *Lidský vztah jako součást profese.* Praha: Portál, 2000.

KRÁLOVÁ, J. *Speciální techniky sociální práce.* Praha: ÚPPP, 2002.

MATĚJČEK, Z. - Dytrych, Z. *Krizové situace v rodině očima dítěte*. Praha: Grada, 2001.

MATOUŠEK,O. Základy sociální práce. Praha: Portál, 2000.

MKN-10-Mezinárodní klasifikace nemocí. Praha: PC, 2000.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost.* Praha: Portál, 2003.

NOVOTNÁ,V. - PRŮŠOVÁ, L. *K vybraným otázkám osvojování dětí*. Praha: Linde, 2004.

OAKLEYOVÁ,A. *Pohlaví, gender a společnost.* Praha: Portál, 2002.

Orel, M. (Ed.). (2020). Psychopatologie: Nauka o nemocech duše (3. vyd.). Grada.

PETERSON, L. W. - HARDIN, M. E. *Dítě v tísni.* Praha: Triton, 2002.

PILAŘOVÁ, M. - PÖTHE, P. *Kdo se bojí strašidel.* Praha: Futurum, 2003.

POKORNÝ,V. - BLAŽEK, R. - TELCOVÁ, J. *Nebezpečí sekt.* Brno: ÚPPD, 2002.

SYNOVSKÝ, J. - Dytrych, Z. - Matějček, Z. a kol. *Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě.* Praha: Grada, 1995.

ŠPECIÁNOVÁ, Š. *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte.* Praha: Linde, 2003.

THOMPSON, M. *Přehled etiky.* Praha: Portál, 2004.

VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha: Portál, 2004.

Večerka, K. - Holas, J. - Štěchová, M. *Problémové děti ve školských výchovných zařízeních.* Praha: KNOK, 2000.

VODÁČKOVÁ, D. a kol. *Krizová intervence.* Praha Portál, 2002.

VYMĚTAL, J. - REZKOVÁ,V. *Rogersovský přístup k dospělým a dětem.* Praha: Portál, 2001.

VÝROST, J.- Slaměník, I. *Aplikovaná sociální psychologie I*. Praha: Portál, 1999.

WEST, G. K. *Dobrodružství psychického vývoje.* Praha: Portál, 2002.

KALINA,K.a kol. *Základy klinické adiktologie*. .Praha, Grada 2008.

WHO – Světová zdravotnická organizace. Mezinárodní klasifikace nemoci MKN-10 (ICD-10). V. kapitola: Duševní poruchy a poruchy chování. Praha: Psychiatrické centrum Praha (2. vyd.), 2000. – Stručný přehled a syndromologická charakteristika všech tč. mezinárodně užívaných psychopatologických diagnostických kategorií.